

Klimat- och stadsmiljönämnden

Sammanträdesdatum

17 september 2019

Paragraf

§ 7

Diarienummer KLN-2019/614.109

Remiss - Upphandlings- och inköspolicy för Huddinge kommun samt Huddinge kommuns riktlinjer för upphandling och inköp

Klimat- och stadsmiljönämndens beslut

Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår besluta klimat- och stadsmiljönämnden att anta förvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2019 som sitt eget remissvar till kommunstyrelseförvaltningen med beaktande båda remissutgåvorna.

Klimat- och stadsmiljönämndens arbetsutskotts beslut

Ärendet överlämnas till klimat- och stadsmiljönämnden utan eget ställningstagande.

Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har till klimat- och stadsmiljönämnden remitterat sina båda styrdokument "Upphandlings- och inköspolicy för Huddinge kommun" samt Huddinge kommuns riktlinjer för upphandling och inköp". I remisserna anges att *policy*n ska vara vägledande och att de tillsammans med riktlinjerna förväntas ge förutsättningar för att kommunens övergripande och strategiska mål kan uppnås. Miljö- och bygglovsförvaltningen förhåller sig generellt mycket positiv till att kommunen på central nivå fastställer styrande dokument inom detta område. Nedan sammanfattas förvaltningens huvudsakliga synpunkter på remisserna:

- Att ett tydligare klimat- och miljöperspektiv läggs till i Huddinges policy och riktlinjer om upphandling.
- Förvaltningen rekommenderar kommunstyrelsens förvaltning att i policydokumentet på ett kortfattat sätt ge en bakgrundsbeskrivning till kommunallagens skrivningar kring vikten av att bedriva en god hushållning med det allmännas medel. I bakgrundsbeskrivningen föreslår förvaltningen också att det ska läggas till en kortfattad referens till att gällande EU-direktiv förpliktigar kommunen att så långt möjligt aktivt stimulera de fria marknadskrafterna inom EU-området.
- Det är angeläget att ansvarsuppdelningen mellan nämnd och kommunstyrelsens förvaltning förtydligas. Förvaltningen menar att ansvarsfrågorna eller i vart fall ordvalen, behöver klargöras.

Klimat- och stadsmiljönämnden föreslås besluta att anta förvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2019 som sitt eget remissvar till kommunstyrelseförvaltningen med beaktande båda remissutgåvorna.

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningen förhåller sig generellt mycket positiv till att kommunen på central nivå fastställer styrande dokument inom detta område.

Förvaltningen vill dock föreslå ett antal kompletteringar och ändringar:

- Att ett tydligare klimat- och miljöperspektiv läggs till i Huddinges policy och riktlinjer för upphandling. Goda exempel på detta kan fås från exempelvis Uppsala och Helsingborgs kommuner. Uppsala kommun anger till exempel i sin upphandlingspolicy att kommunen ska arbeta strategiskt och aktivt för att uppnå ekologisk hållbarhet vid inköp. Vidare anges i riktlinjerna att Uppsala kommuns upphandlade leverantörer ska bidra till att kommunens miljö- och klimatmål uppnås liksom de nationella miljömålen, samt att miljökrav i kommunens upphandlingar alltid ska ställas.
- I remissutgåvan av policyn har man lyft fram betydelsen av att ”invånare, anställda, näringsliv och andra viktiga aktörer involveras för att, genom dialog, skapa delaktighet i hur kommunens service, verksamheter och miljö utformas”. Förvaltningen ser inte hur detta påstående har relevans för kommunens upphandlingsverksamhet explicit.
- Förvaltningen rekommenderar kommunstyrelsens förvaltning att i policydokumentet på ett kortfattat sätt ge en bakgrundsbeskrivning till kommunallagens skrivningar kring vikten av att bedriva en god hushållning med det allmännas medel. Förutom detta bör det även läggas till en kort beskrivning kring ansvaret av att tillämpa den grundläggande principen om likställighet. Allt i syfte att hindra ett kommunalt agerande där möjliga leverantörer blir positivt eller negativt särbehandlade. Kompletteringarna kommer sannolikt att öka tjänstemännens förståelse för vikten av att genomföra upphandlingar på korrekt sätt.
- I bakgrundsbeskrivningen föreslår förvaltningen också att man kortfattat gör en referens till att gällande EU-direktiv förpliktigar oss att så långt möjligt aktivt stimulera de fria marknadskrafterna inom EU-området. Underförstått att vi genom den offentliga upphandlingsverksamheten ger ökat utrymme för näringsidkare inom hela EU-området att få vara med i öppen konkurrens.
- *Punkt 2. Syftet med riktlinjerna och punkt 11. Roller och ansvar*
Förvaltningen bedömer att det behöver förtydligas kring vart det egentliga ansvaret för upphandling och inköp ligger. Under punkt 11 *Roller och ansvar* i riktlinjerna beskrivs att nämnd innehar upphandlingsansvaret, medan det i policydokumentet beskrivs som ett ”brukarinflytande”. Förvaltningen anser inte heller att begreppet brukarinflytande är relevant i detta sammanhang och menar att ansvarsfrågorna eller i vart fall ordvalen, behöver klargöras.

Utifrån vad som formulerats kan man också göra tolkningen att det är kommunstyrelsens förvaltning som ansvarar för upphandling, det vill säga slutande av avtal med ekonomiskt bindande verkan, avseende vara, tjänst eller entreprenad. Med ett ytterligare förtydligande av ansvarsfrågorna så säkerställs nämndernas grundlagsreglerade självständighet. Utgångspunkten måste vara att verksamhetsföreträdare regelmässigt besitter den avgörande verksamhetskompetensen medan stödfunktioner, likt en central upphandlingsenhet, kan biträda med ovärderlig kommersiell och affärsmässig kompetens.

Förvaltningen bedömer att det är värdefullt och positivt att nämnderna upprättar och underhåller upphandlingsplaner och föreslår också att en text likt följande införs:

”Om enskilda nämnder bedömer att det finns behov av att upprätta egna styrande dokument så finns inga hinder för detta, givet att de inte strider mot detta styrande dokument”.

- *Punkt 12.1 Projekt*

Enligt riktlinjerna ska varje upphandling genomföras som projekt med projektgrupp med representanter från berörda verksamheter.

Förvaltningen anser att det bör förtydligas om detta ska gälla alla upphandlingar oavsett storlek eller enbart större upphandlingar.

- *Punkt 12.6 Avtalsuppföljning*

I detta textavsnitt föreslår förvaltningen att ansvarsfördelningen för avtalsuppföljning förtydligas och föreslår även att nämndens företrädare ska ta ansvar för de operativa frågorna och att upphandlingssektionens företrädare för den mer kommersiella/affärsmässiga uppföljningen.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Remitterade upphandlingspolicy och riktlinjer syftar till ökad kostnadseffektivitet och stordriftsfördelar. Om dessa styrdokument antas skulle det på sikt kunna leda till något minskade kostnader för klimat- och stadsmiljönämnden.

Dokumentet bedöms inte jämfört med tidigare innebära några andra juridiska konsekvenser för nämnden som följer av ansvaret för upphandlingar.

Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår klimat- och stadsmiljönämnden besluta att anta förvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2019 som sitt eget remissvar till kommunstyrelseförvaltningen med beaktande båda remissutgåvorna.

Överläggning

Aza Cheragwandi (S), Anders Lönroth (MP) och Christian Ottosson (C) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad

Protokollsanteckning

Aza Cheragwandi (S) och Anders Lönroth (MP) lämnar en gemensam protokollsanteckning.

Beslutet delges

Kommunstyrelsen